

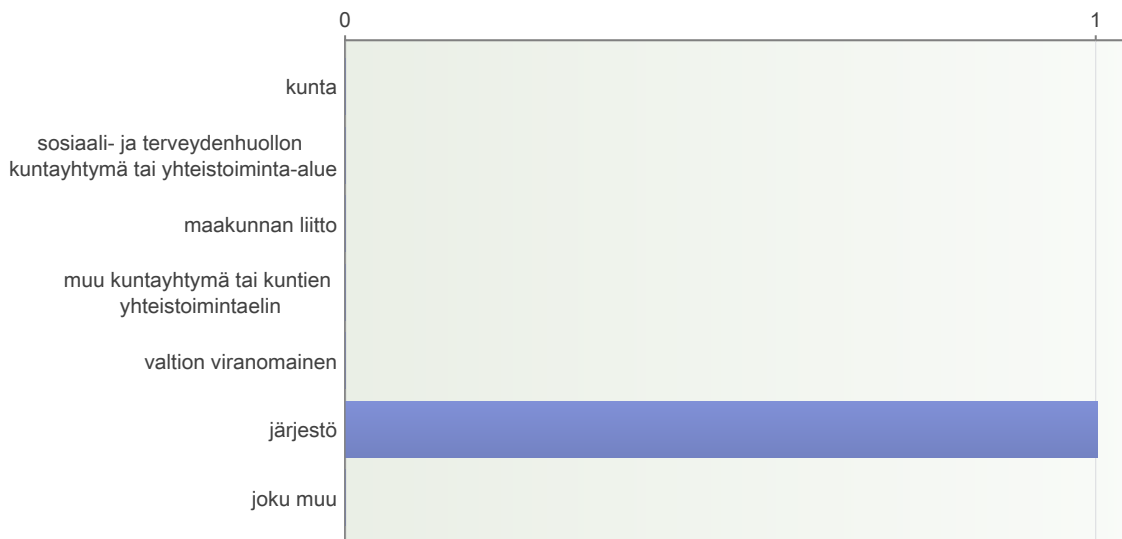
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Hyvinvointivaltion vaalijat ry	Juha Nurmela	juha.nurmela@pp.inet.fi	3.11.2016	Hallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1



3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Esityksessä ei ole elementtejä, jotka kaventaisivat suoraan terveys- tai hyvinvointieroja. Köyhyyteen ei puututa, vaikka se eroissa keskeinen tekijä. Palaaminen oma lääkärijärjestelmään voisi auttaa.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Epäilemättä se voidaan saavuttaa, kun valtio jakaa rahat maakunnille, mutta menojen kasvun hidastamisen hinta voi olla inhimillisesti liian kova ja loukata keskisiä perusoikeuksia.
Antamalla kaikille julkisen sektorin sote-henkilöstöryhmille työnsä todellinen kehittämissvastuu, vois tavoite olla saavutettavissa inhimillisyyden vaarantumatta.

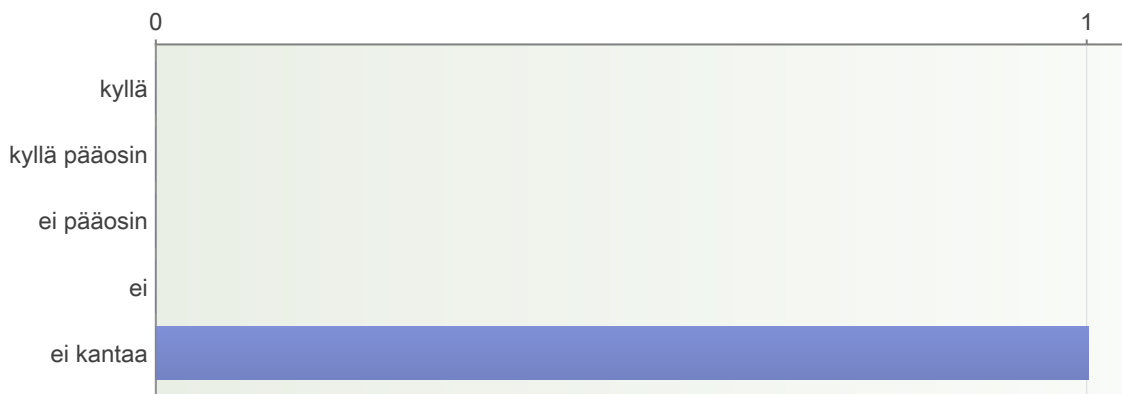
5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien itsenäinen päätösvalta jää näennäiseksi. Verotusoikeus olisi välttämätön. Myös alueellisia valtuustoja tai vastaavia pitäisi ainakin kokeilla. Uudellamaalla se olisi aivan välttämätöntä.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei kantaa

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei pääosin

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

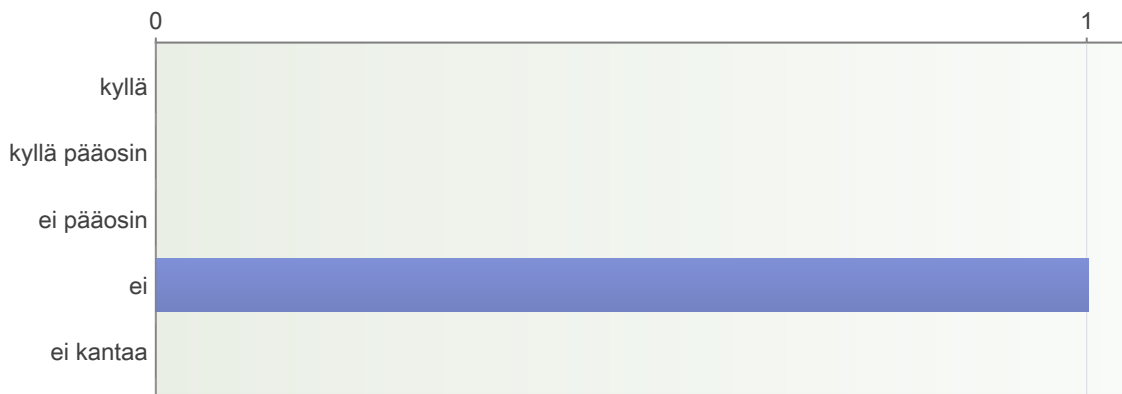
Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei kantaa

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

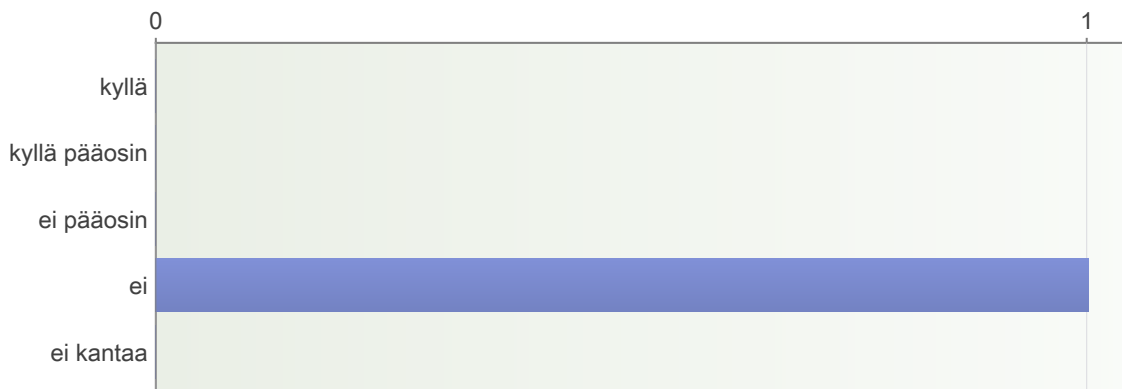
Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei

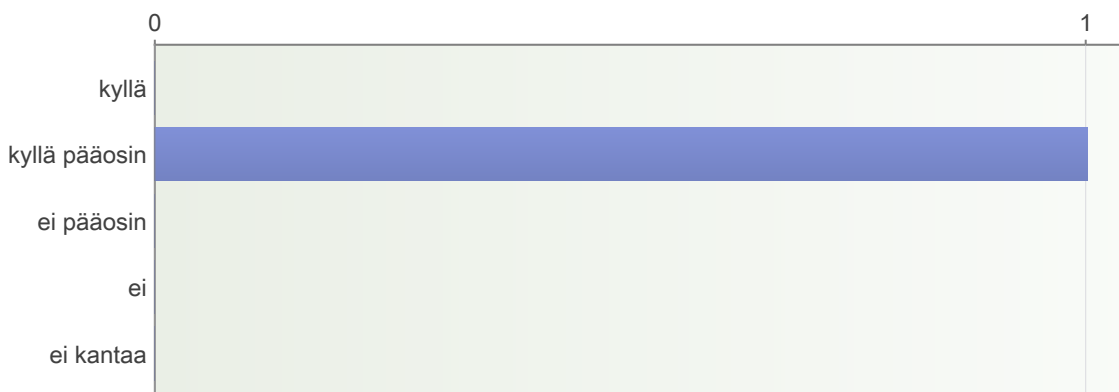
11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

- Tarvitaan itsenäinen verotusoikeus. Maakuntien välillä on myös monia muita oleellisia eroja kuin väestöraknena ja sairastuvuuserot, siksi maakunnille pitäisi olla tarkoituksenmukaiset toimintavaltuudet

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



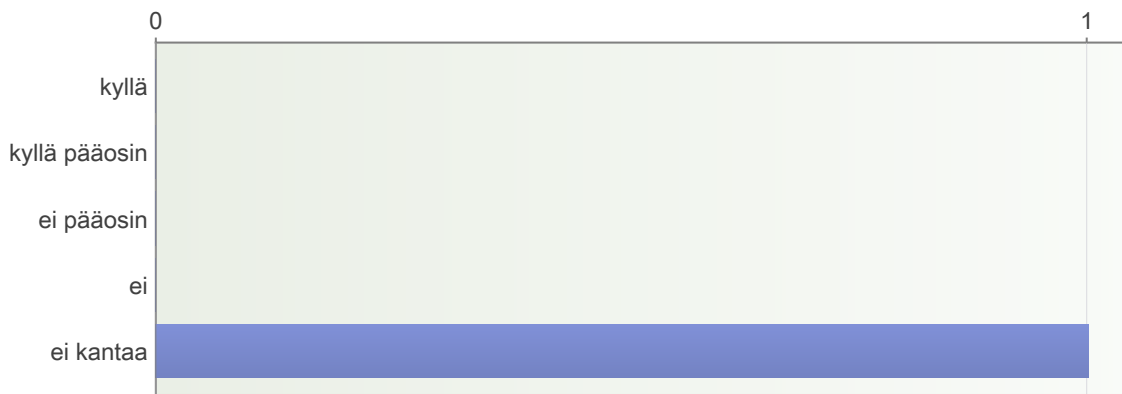
Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Ei vastauksia.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

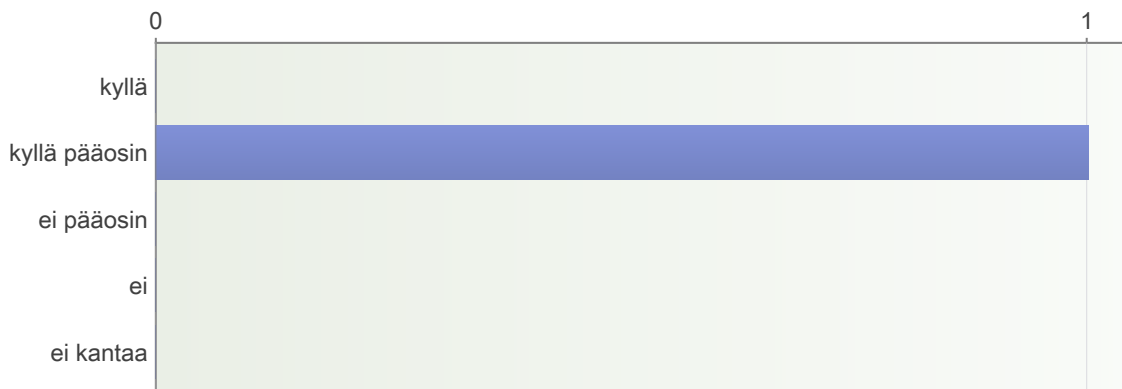
Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei kantaa

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveystaloudessa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

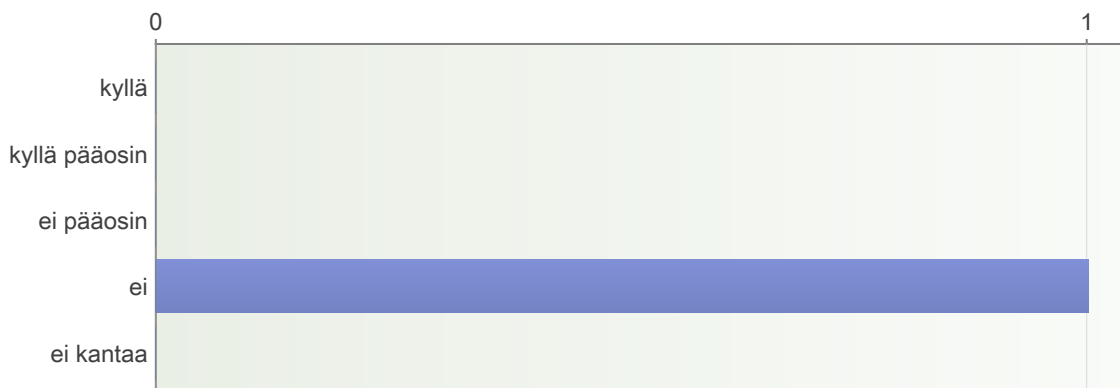
Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Vastaajien määrä: 1

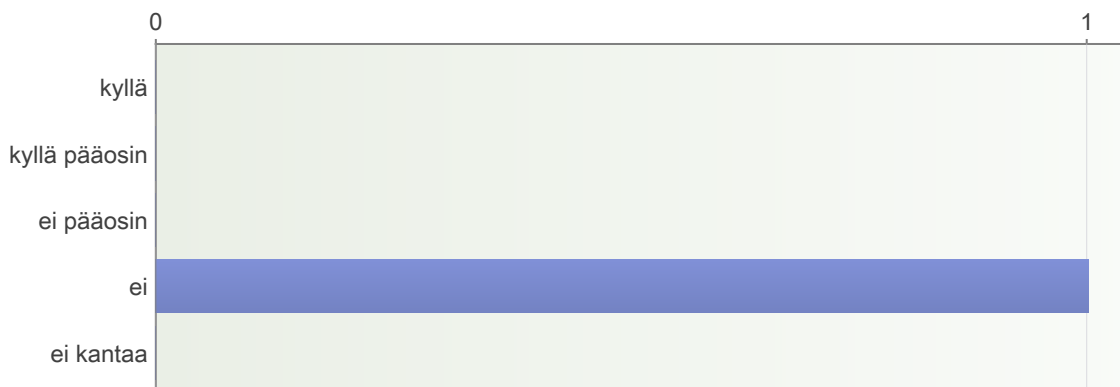


Avoimet vastaukset: ei

- Hyvinvointivaltion vaalijat ei pidä hyvänä järjestämisvastuun ja palvelujen tuottamisvastuun erottamista toisistaan, koska se ei tuota uudistuksen sosiaali- ja terveystaloudellisten tavoitteiden toteutumisen kannalta lisäarvoa, vaan voi jopa heikentää niiden toteutumista. Maakunnalla on aina vastuu asukkaidensa palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitettua laajaa valinnanvapautta koskevissa säännöksissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei

- SOTEn ei pitäisi olla elinkeinopolitiikkaa lainkaan.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Ei vastauksia.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Ei vastauksia.

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöön)

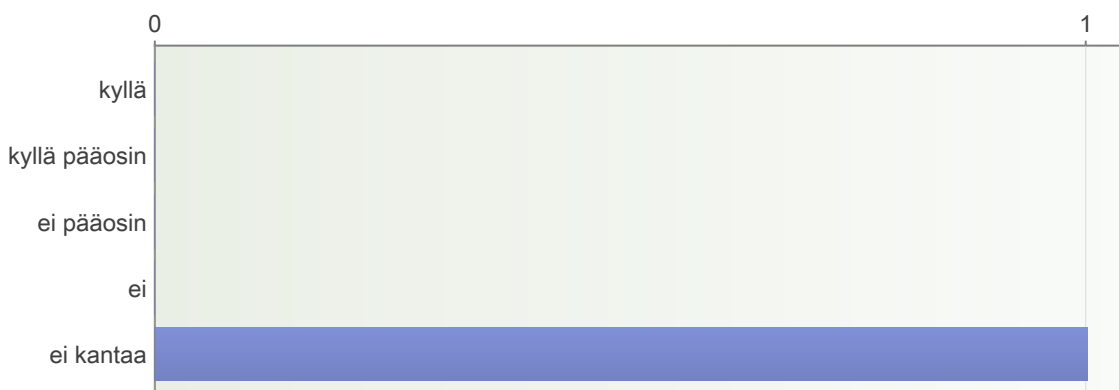
Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Ei vastauksia.

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

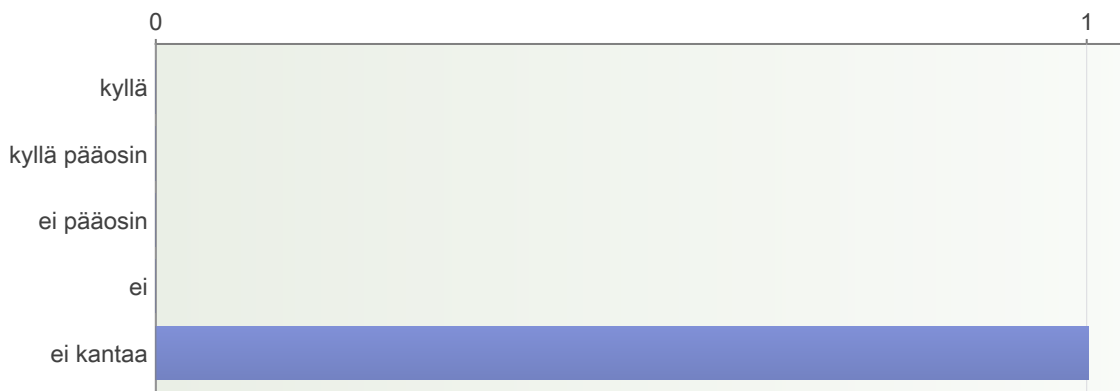
Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei kantaa

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1



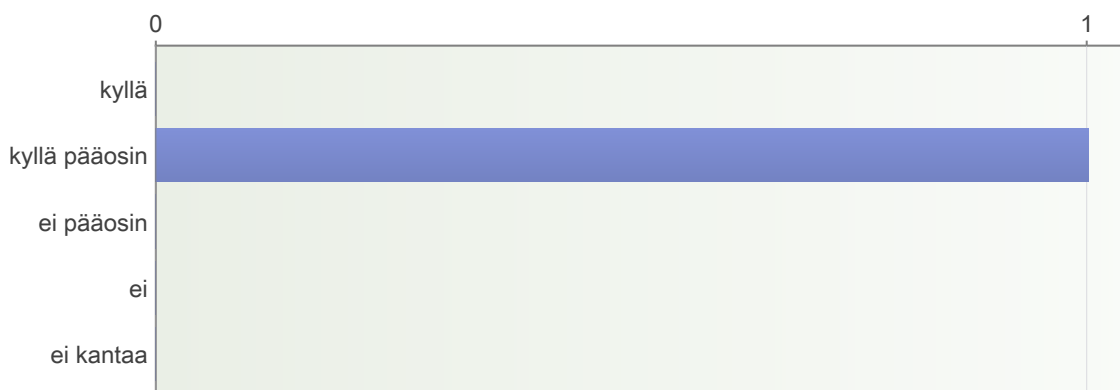
Avoimet vastaukset: ei kantaa

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidättekö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

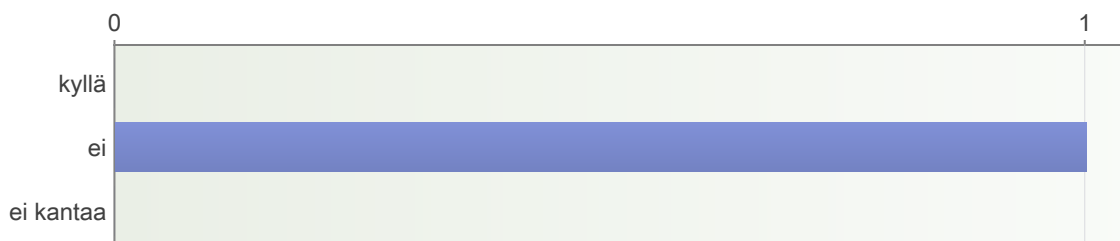
Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei

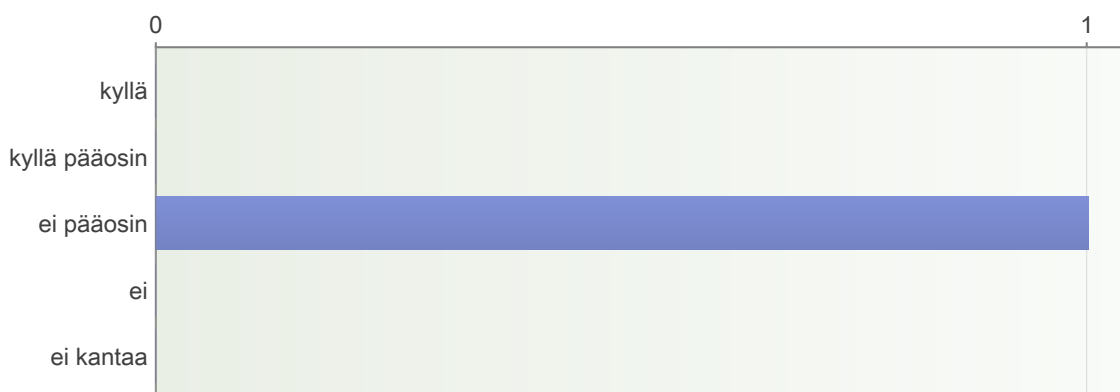
- kohtuuton aikataulu

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

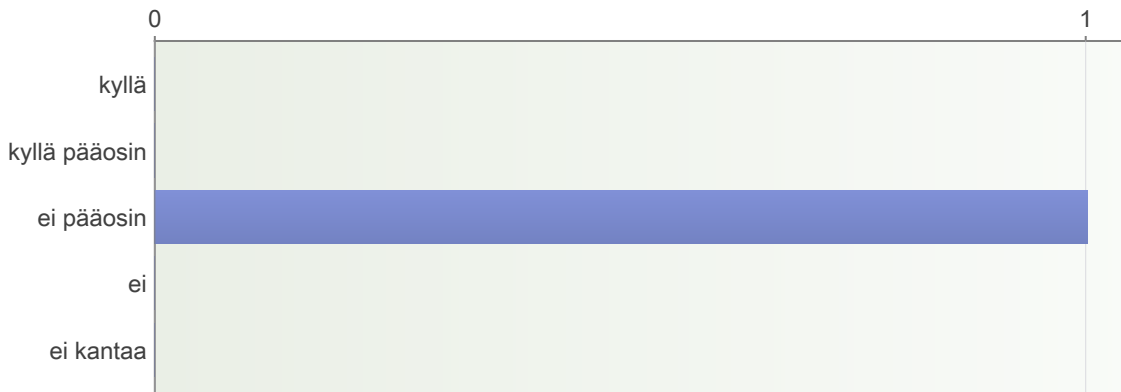


Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Jos verosuoikeutta ei ole asiakasmaksut ovat ainoa tulonhankkimiskeino. Se tuskin on oikeudenmukainen tapa rahoittaa sotea

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

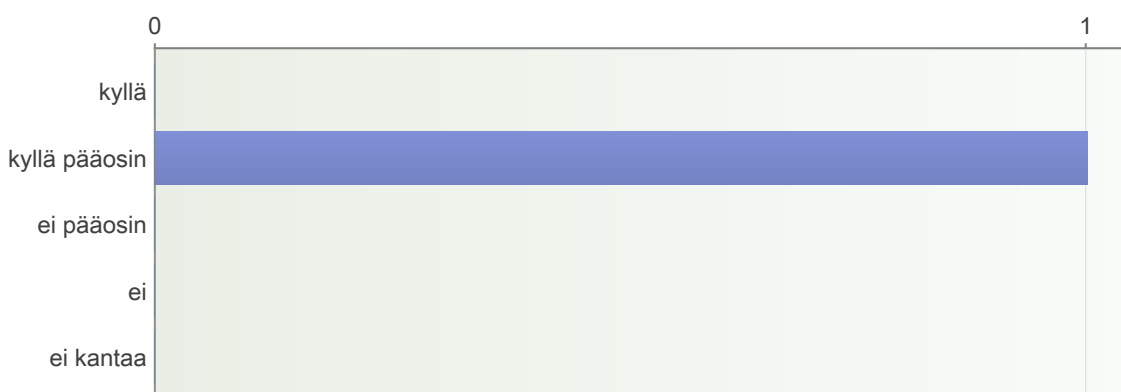
Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei pääosin

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

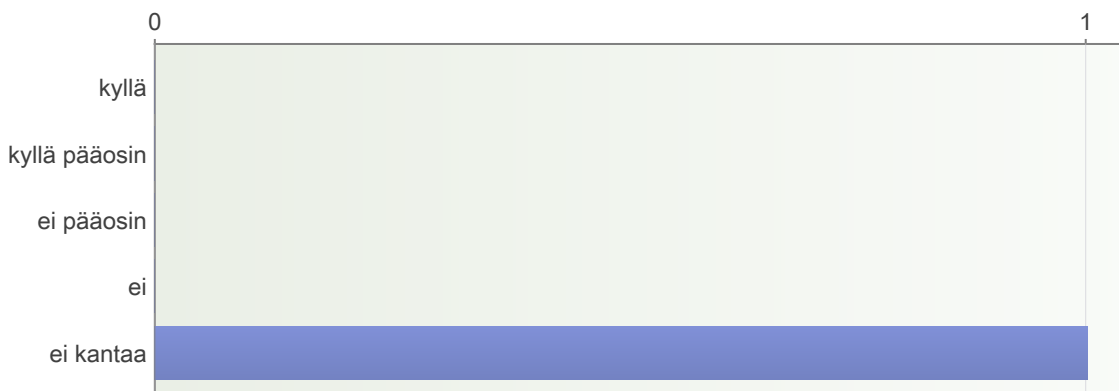
Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei kantaa

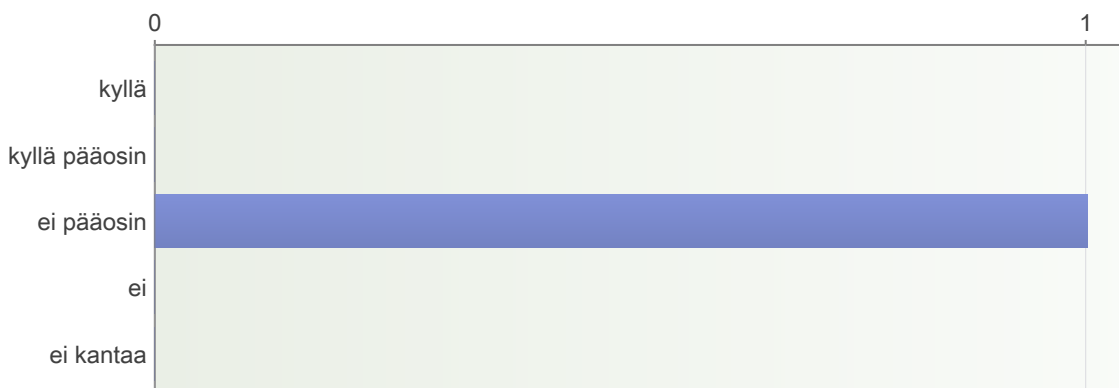
32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Vastaajien määrä: 1

- Verooikeiden puute tuli jo todettua ja samoin asiakasmaksuihin liittyvä epäoikeuden mukaisuus. Köyhät pienituloiset voivat jäädä ilman tarpeellista apua.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei pääosin

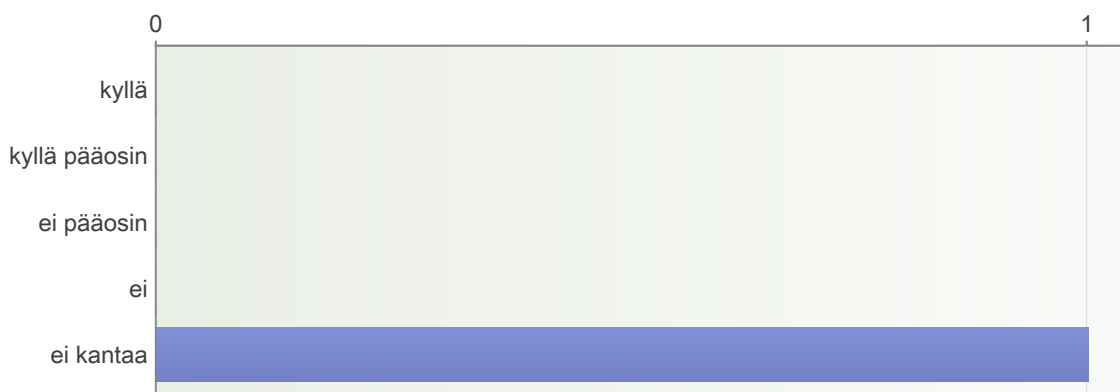
34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Vastaajien määrä: 1

- Muutama aivan liian pieni maakunta ja Uusimaa aivan liian suuri.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei kantaa

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1



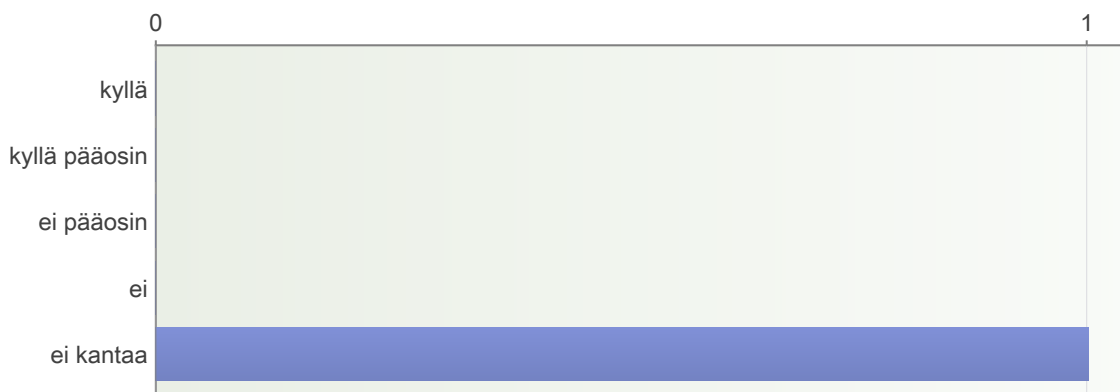
Avoimet vastaukset: ei kantaa

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtiosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidätekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1



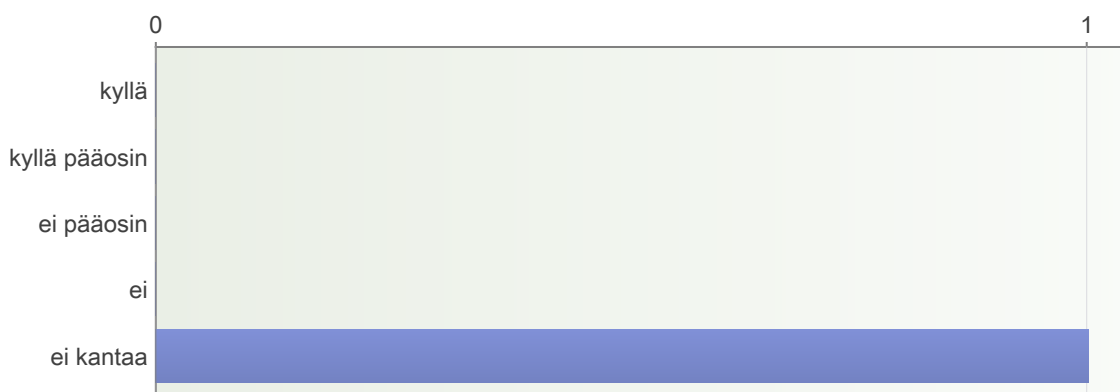
Avoimet vastaukset: ei kantaa

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

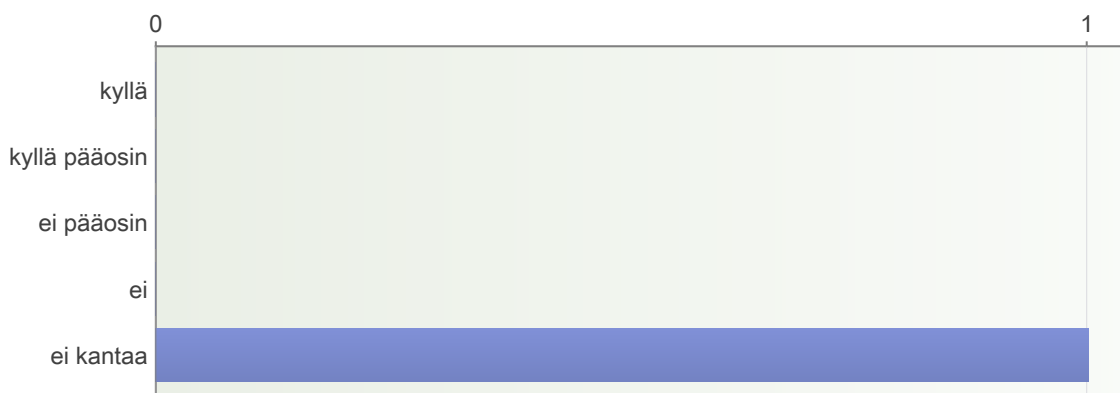
Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei kantaa

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1



Avoimet vastaukset: ei kantaa

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Ei mitenkään, mutta vaikutukset kolmanen sektorin järjestöille ja niiden sote toiminnalle uudistus on vakava uhka. Valmistelussa ei ole otettu huomioon niiden työn laaja-alaisuutta ja tärkeyttä.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Vastaajien määrä: 1

- Riippuu siitä, saavatko ne budjetissa riittävän rahoituksen. Sitä on täysi syy epäillä. Maakuntavaltuustoista uhkaa merkityksetöntä muka demokratiaa ilman verotusoikeutta.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Ei vastauksia.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

-

LAUSUNTO SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON UUDISTAMISESTA JA SIIHEN LIITTYVISTÄ HALLITUKSEN ESITYKSISTÄ

Yleistä

Nykyinen pirstaleinen sosiaali- ja terveystalouden järjestelmä ei turvaa perustuslain mukaisia riittäviä sosiaali- ja terveystalouden palveluja asuinpaikasta riippumatta. Eri väestöryhmien väliset ja alueelliset erot sosiaali- ja terveystalouden palvelujen saatavuudessa ovat isot ja eriarvoisuus on kasvanut erittäin suureksi. Ehkäisevät palvelut ovat kehittyneet puutteellisesti ja osassa kuntia niihin on investoitu riittämättömästi. Perustalouden toimivuudessa on vakavia pulmia.

1. Valinnanvapauden toteuttamistavan puuttuminen estää kokonaisvaltaisen arvioinnin

Lausunnonantamisen kannalta erittäin vakava puute on se, että uudistuksen kokonaisuudesta puuttuu valinnanvapauden liittyvä säännöstö. Puute tekee käytännössä mahdottomaksi arvioida palvelujen käyttäjien ja erityisesti monenlaista palvelua tarvitsevien palvelun käyttäjien kannalta uudistusta ja sen vaikutuksia. Uudistuksen ensimmäisessä vaiheessa pitää luopua valinnanvapauden toteuttamisen tavoitteesta. Ensin pitäisi toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtäminen kantokykyiselle maakunnille. Vasta sen jälkeen on mahdollista pohtia valinnanvapauden kokonaistaloudellista järkevyyttä sekä perusoikeuksia uudistuksessa.

2. Sosiaali- ja terveystalouden järjestämis- ja tuottamisvastuun erottamisesta tulee luopua

Nykyisin säädetään palvelujen järjestämis- ja tuottamisvastuusta, mutta niitä ei eroteta toisistaan eikä edellytetä niiden sijoittamista erilliseen organisaatioon. Nykyään sosiaali- ja terveystalouden palvelut on järjestetty siten, että palvelukokonaisuus tuotetaan pääosin omana tuotantona. Omasta tuotannosta saadaan järjestämisvastuun osalta oleellista tietoa.

Osassa kuntia on kokeiltu tilaaja-tuottaja -mallia, jossa palvelun tuottaminen on erotettu saman järjestäjän sisällä hallinnollisesti erilliseksi toiminnoksi. Järjestämisen ja tuottamisen eriyttämisessä heikkoutena on ollut se, että tilaaja-järjestäjä ei ole pystynyt riittävästi ohjaamaan tuotantoa. Kaikki mallia kokeilleet kunnat mm. Tampere ja Rovaniemi ovat luopuneet mallista siksi, ettei näitä eri rooleja voitu selkiyttää riittävästi ja koska toimintamalli aiheutti lisäkustannuksia. Kyseisissä kokeiluissa tilaajan ja tuottajan eriyttäminen tapahtui samassa organisaatiossa, mutta silti se tuotti ongelmia.

Hallituksen esityksessä palvelujen järjestäjän ja tuottajan erottaminen vietäisiin vielä tehtyjä kokeiluja pidemmälle siirtämällä tuotanto erilliselle oikeushenkilölle. Hyvinvointivaltion vaalijat vastustaa hallituksen esityksessä olevaa järjestämisvastuun ja palvelujen tuottamisvastuun erottamista toisistaan, koska se ei tuota uudistuksen sosiaali- ja terveystalouden tavoitteiden toteutumisen kannalta lisäarvoa, vaan voi päinvastoin heikentää niiden toteutumista. Maakunnalla on kaikissa olosuhteissa vastuu asukkaidensa palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta.

Erityisenä haasteena ehdotetussa monituottajamallissa on monia eri palveluja tarvitsevien asiakkaiden palvelujen yhteensovittamisen ja yhtenäisten palvelukokonaisuuksien turvaaminen.

Sosiaali- ja terveystalouden uudistaminen tulee tehdä sosiaali- ja terveystalouden tavoitteista käsin eikä uudistusta pidä alistaa elinkeinopoliittisille tavoitteille.

3. Julkisten sosiaali- ja terveystalouden yhtiöittämisvelvoitteesta tulee luopua

Maakuntahallinnon uudistamiseen ja sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämiseen liittyvät hallituksen esitykset lähtevät julkisten sosiaali- ja terveystalvelujen yhtiöittämisvelvoitteesta. Esitys kytkeytyy edellä käsiteltyyn sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisen ja tuottamisen eriyttämiseen. Tausta-ajatuksena on se, että velvoittamalla yhtiöittämään julkiset sosiaali- ja terveystalvelut ja edellyttämällä niiltä vastaavaa rekisteröitymistä kuin talveluja tuottavilta järjestöiltä ja yrityksiltä, voitaisiin lisätä sosiaali- ja terveystalvelujen vertailtavuutta, kustannustehokkuutta ja läpinäkyvyyttä.

Esityksessä lähdetään siitä, että tulevaisuuden haasteisiin vastaamiseksi ja rajallisten resurssien riittävyden turvaamiseksi tarvitaan uudenlaista monituottajamallia ja uudenlaisia tuottamisen tapoja. Esityksessä nostetaan esille myös kilpailuneutraliteetin ja EU:n valtioneuvoston sääntelyn huomioon ottamisen välttämättömyys. Viimeksi todetut huomioon otettavat seikat eivät velvoita silloin, jos sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisen ja tuottamisen eriyttämisestä luovutaan.

Kilpailuneutraliteetti tulisi otettavaksi huomioon silloin, kun talveluja hankintaan julkisen toiminnan ulkopuolelta. Julkisten talvelujen yhtiöittämisvelvoite edellyttäisi sitä, että viranomaistehtävät hoidetaan maakunnan talvelulaitoksessa, koska niitä ei edes lailla voida siirtää muiden kuin viranomaisten tehtäväksi.

Hyvinvointivaltion vaalijat toteaa, jos kauppasopimukset CETA JA TTIP toteutuvat, niin hallituksen nyt esittämän yhtiöittämisen purku tulee mahdolliseksi, koska kansainväliset yritykset voivat vaatia suuria korvauksia toimintaedellytysten purkamisesta. Kuitenkin laaja yhtiöittäminen voi osoittautua toimimattomaksi ja kalliiksi ratkaisuksi, joka olisi järkevää purkaa.

Elinkeinopoliittiset tavoitteet sivuuttavat uudistuksen sosiaali- ja terveystalveluoliittiset tavoitteet. Mikä näkyy mm. siinä, että yhtiöiden mainontaa ei ilmeisesti aiota säädellä, vaikka terveys on monilta osin rinnasteista tupakkaan ja alkoholiin. Entä miten turvataan talvelujen jatkuvuus yrityskonkurssissa, joista on useita esimerkkejä Ruotsista ja muista maista. Talvelun käyttäjien kannalta olisi reilua, että avoimesti tunnustettaisiin, että kyse on hallituksen poliittisesta valinnasta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen tulisi vasta tulevaisuuden haasteisiin ja mahdollistaa joustavat uudenlaiset tuottamisen tavat. Julkisten talvelujen yhtiöittämisvelvoite ei tue sitä, vaan päinvastoin betonoi talvelun tuottamista perinteiseksi eikä luo mahdollisuuksia tulevaisuuden vaatimille joustaville toimintatavoille.

4. Sosiaali- ja terveystalveluoliittiset tärkeinä sosiaali- ja terveystalvelujen tuottajana resurssiksi

Hallituksen esityksissä jää epäselväksi se, miten jatkossa turvataan paikallisten yhdistysten toiminta-avustukset ja toimintaan tarvittavien ilmaisten tai kohtuuhintaisten toimintatilojen saanti ja sitä kautta merkittävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijaresurssi kunnissa.

Sosiaali- ja terveystalveluoliittiset ovat merkittävä sosiaali- ja terveystalvelujen tuottaja ja kehittäjä. Noin viidennes sosiaali- ja terveystalveluista on järjestöjen tuottamia. Järjestöjen tuottama järjestölähtöinen auttaminen kattaa koko ketjun matalan kynnyksen talvelut, erilaiset avotalvelut, perustalvelut, erityistalvelut ja joissakin tilanteissa esimerkiksi viittomakielisten asumistalveluissa, päihdeäitien kuntoutuksessa ja kidutettujen kuntoutuksessa myös harvemmin tarvittavat, usein valtakunnallista väestöpohjaa edellyttävät vaativat talvelut.

Järjestöt tuottavat talvelut yleishyödyllisinä, voittoa tavoittelemattomina toimijoina. Järjestöjen talveluissa ammatilliseen vankkaan osaamiseen yhdistyy usein myös vertaistuki eli saman elämäntilanteen kokeneiden tuki toisilleen.

Sosiaali- ja terveystalveluoliittisten merkittävä rooli sosiaali- ja terveystalvelujen tuottajana pitäisi ottaa huomioon. Tuottajien kriteereitä määriteltäessä tulisi ottaa huomioon voittoa tavoittelemattomuus ja lisäarvona vertaistuen rakentuminen osaksi talvelua.

Lisäksi tarvitaan mekanismit, joiden avulla erityisesti järjestöjen osaamisen varassa olevat vaativat sosiaali- ja terveystalvelut integroidaan osaksi uudistuvaa talvelurakennetta eikä niitä alisteta kilpailuttamiselle, koska markkinoita näiden talvelujen osalta ei ole.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.